

Comença la comercialització de llavors tradicionals del Pallars Jussà treballades per persones vulnerables

El projecte també serveix per recuperar cultius històrics en risc de desaparició

Guillem Lluch Torres

3 min

Usuaris d'Alba Jussà preparant les llavors G.L.T.

TREMP El projecte d'agricultura social Llavors d'Oportunitats, impulsat per Alba Jussà, amb la col·laboració de l'Estació Biològica del Pallars Jussà, Salvatgines i el Col·lectiu Eixarcolant, ha posat a la venda aquest dijous les primeres llavors tradicionals recuperades del Pallars Jussà. La iniciativa va començar l'any 2018 amb l'objectiu de crear un banc de llavors, recuperar varietats d'hortalisses del Pallars i alhora generar ocupació per a persones vulnerables i amb dificultats d'accés al món laboral. I és que el projecte es duu a terme des del centre ocupacional i el club social d'Alba Jussà, on hi col·laboren una vintena de persones amb discapacitat que porten a terme diferents tasques, des del conreu de l'hort, fins a la recollida de les llavors i la manipulació dels packs que van a les botigues.

Usuaris d'Alba Jussà preparant les llavors G.L.T.

Actualment els seus impulsors compten amb més de 50 varietats diferents i han previst multiplicar-ne anualment algunes d'elles per tal de comercialitzar-les i promoure'n el cultiu. A més, ja s'ha aconseguit consolidar un lloc de treball.

De moment, aquesta setmana han posat a la venda les primeres 4 varietats de llavors d'una col·lecció que s'anirà ampliant.

Concretament han posat a la venda a diferents botigues dels

Pallars Jussà i Sobirà la bleda d'Erinyà, el pebrot bitxo de Puigcercós, la tomata rosada de l'horta del Flamisell i la tomata pruna de la Pobla de Segur.

Un estudi revela que la gent del Pallars i l'Alt Urgell té més defenses davant del Covid que la de la Garrotxa i el Ripollès

Un grup de recerca de la UdL-IRBLleida ha fet una investigació sobre la diversitat genètica de la població del Pirineu

ARA Pirineus

3 min

Gent passejant per la Seu d'Urgell G.L.T.

LLEIDA Un estudi, anomenat Projecte GENPIR, ha analitzat la diversitat genètica de les poblacions humanes del Pirineu i conclou que aquestes tenen un component heterogeni, procedent tant de la península Ibèrica com del centre d'Europa. Tot i això, les comarques del Pallars Jussà i Sobirà i de l'Alt Urgell haurien estat més permeables als contactes amb la península i les de la Garrotxa i el Ripollès amb els de caire centreeuropeu. Aquesta variabilitat genètica afavoriria als habitants de la zona més occidental de la serralada, els quals crearien més fàcilment defenses de malalties com ara la covid-19, presentada en el seu estadi més greu. La investigació ha anat a càrrec del grup de recerca sobre Genètica de Malalties Complexes de la UdL-IRBLleida.

L'estudi l'encapçala el doctor Joan Fibla, de la Universitat de Lleida (UdL) - IRBLleida, i ha estat codirigit pel responsable del Centre Nacional d'Anàlisi Genòmica (CNAG), Óscar Lao. També ha comptat amb la participació de diversos hospitals de les comarques pirinenques. Per dur a terme la caracterització genètica s'han seleccionat 435 persones que tenen els progenitors i avis paterns i materns nascuts en aquests territoris de muntanya, amb els quals s'ha realitzat la caracterització genètica de més de vuit milions de

llocs variables del genoma (polimorfismes genètics). Aquesta informació genètica s'ha comparat amb dades de gairebé 4.000 individus de 76 poblacions humanes d'arreu del món, fet que ha permès estudiar l'origen genètic de les poblacions pirinenques.

Fibla ha explicat que els resultats indiquen que les barreres geogràfiques han tingut un paper determinant a l'hora de definir els perfils genètics de la població i que aquesta té un component heterogeni procedent tant de la península Ibèrica com del centre d'Europa. Així, la distribució d'aquest mostra una gradació oest-est del component "ibèric" i una d'inversa del centreeuropeu, mentre que un tercer component sud-est (Itàlia-Sardenya) es distribueix per igual entre totes les comarques.

Així, dues terceres parts de les característiques genètiques de la població del Pirineu són pròpies dels europeus, un 25% de l'Orient, i la resta de l'Àsia i l'Àfrica. En aquest sentit, la presència del riu Segre hauria fet de barrera natural per impedir l'expansió d'alguna d'aquestes variants, segons els investigadors. Més enllà de la descripció genètica de la població, la informació obtinguda en aquest projecte permetrà definir els perfils de risc genètic poblacional a malalties comunes, proporcionant una visió actual i

completa de la susceptibilitat genètica a patologies com el càncer, la malaltia coronària o la diabetis, de gran importància per a una gestió moderna i eficaç dels programes de Salut Pública.

Un moment de la presentació de l'estudi genètic DIPUTACIÓ DE LLEIDA

En el cas del covid-19, Fibla ha explicat que "hi ha diferències en els factors de risc genètic en les poblacions del Pirineu, i s'observa que la gradació oest-est de risc de covid greu és menor a l'oest", i que aquest fet "es correlaciona amb la incidència de casos greus documentats fins al dia d'avui". Fins al moment, la majoria de les poblacions considerades en estudis de genètica de poblacions a Europa són d'origen urbà o estan poc caracteritzades geogràficament, representant grans regions geogràfiques o fins i tot continentals. És per aquest motiu que l'estudi de regions que presenten barreres naturals, on les poblacions poden ser ben caracteritzades i amb històries demogràfiques particulars, representa una peça important per configurar el mapa de la variació genètica a Europa.

L'estudi és la continuació d'un projecte començat el 2011 pel doctor Pedro Moral, de la Universitat de Barcelona. En aquell moment, es van recollir dades epidemiològiques i material biològic de 925